

Priloga 1: Program JSKS za leto 2025

Področje javne službe kmetijskega svetovanja v Republiki Sloveniji ureja Zakon o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZP VHVR, 26/14, 32/15, 27/17, 22/18, 86/21 – odl. US, 123/21, 44/22, 130/22 – ZPOmK-2, 18/23 in 78/23 v nadaljnjem besedilu: zakon).

Vsebina dela JSKS je vpeta v izvajanje vseh vsebinskih področij kmetijske politike na področju prenosa znanja do uporabnikov z upoštevanjem nacionalnih usmeritev in Skupne kmetijske politike, zlasti politike razvoja podeželja in politik, ki se navezujejo na kmetijstvo.

Strateški cilji izvajanja JSKS so:

1. dvig inovacijske in prilagoditvene sposobnosti slovenskega kmetijstva ter večja vloga znanja pri odločanju;
2. izboljšanje usposobljenosti na kmetijah;
3. krepitev svetovalnega dela za razvojne potrebe kmetijstva in izvajanje resolucije;
4. krepitev raziskovalne in svetovalne infrastrukture ter izboljšanje strokovno-raziskovalnega sodelovanja med institucijami v verigi prenosa znanja;
5. učinkovitejši prenos znanja z globalne in nacionalne ravni v kmetijstvo.

Naloge JSKS so naslednje:

1. Svetovanje v zvezi s tehnološkim, gospodarskim in okoljevarstvenim področjem opravljanja kmetijske dejavnosti, ki zajema:

- a) svetovanje o izboljšanju tehnologije pridelave, priraje, predelave in skladiščenja kmetijskih proizvodov (tudi ekoloških), vključno s svetovanjem prehrane živali in rastlin ter varni hrani in krmi z upoštevanjem okoljskih zahtev vključno z izdelavo gnojilnih načrtov, bilanc gnojil, jemanjem vzorcev na terenu in izvajanjem talnih in rastlinskih testov ter izdelavo načrtov kolobarja;
- b) svetovanje o pravilni uporabi biotičnih in fitofarmaceutskih sredstev, ki izhaja iz načel dobre prakse varstva rastlin in je skladna s splošnimi načeli integriranega varstva rastlin pred škodljivimi organizmi,
- c) svetovanje o obvladovanju tveganj vključno s svetovanjem glede uvedbe ustreznih preprečevalnih in sanacijskih ukrepov za obvladovanje naravnih in drugih nesreč ter živalskih in rastlinskih bolezni,
- č) svetovanje o prilagoditvah in novih tehnologijah v zvezi z blažitvijo podnebnih sprememb in prilagajanjem nanje, biotsko raznovrstnostjo, upravljanjem voda ter o ustreznem namakanju, ohranjanju narave in varstvu okolja,
- d) svetovanje pri izvajanju tehnologij za vključevanje in izvajanje shem kakovosti in varne hrane v celotni verigi
- e) svetovanje, prenos znanj in informacij na področjih inovacij, digitalizacije, robotizacije, avtomatizacije
- f) svetovanje, prenos znanj in informacij na področjih zelenega prehoda,
- g) svetovanje glede prilagojenih tehnologij na območjih varstva narave,
- h) svetovanje ekonomsko upravičenih tehnologij z vseh treh vidikov: okoljskega, ekonomskega in socialnega;

2. svetovanje in pomoč pri izdelavi razvojnih načrtov za kmetijska gospodarstva pri:

- a) posodabljanju in razvoju kmetijskih gospodarstev, krepitevi konkurenčnosti, sektorskem povezovanju, inovacijah, tržni usmerjenosti, spodbujanju podjetništva, vključevanju socialne ekonomije, ter svetovanju o intervencijah na ravni kmetijskega gospodarstva, ki so določeni v strateškem načrtu skupne kmetijske politike in obravnavajo navedena področja,
- b) diverzifikaciji gospodarskih dejavnosti kmetijskih gospodarstev vključno s tehnologijami predelave ter uvajanju, razvoju in izvajanju dopolnilnih dejavnosti na kmetijah,
- c) ekonomskem vidiku pridelave in priraje, strateškem načrtovanju in ekonomskem spremljanju razvoja kmetijskih gospodarstev,
- č) dvigu kvalitete življenja na kmetijah za področje socialne varnosti in zagotavljanja pomoči na področju duševnega zdravja kmetov,
- d) svetovanje kmetijam, ki so vključene v mrežo trajnostnih poročevalskih kmetij,

- e) trženju in spodbujanju lokalno pridelane hrane za neposredno in posredno dobavo na lokalnem trgu, tako javnim zavodom kot drugim javnim naročnikom,
- f) shemah kakovosti, pri promociji in trženju znamk, trženju kmetijskih proizvodov,
- g) dvigu kakovosti proizvodov, vključno z ocenjevanjem proizvodov in varnimi živili,
- h) preusmeritvah kmetijskih gospodarstev ali spremembi kmetovanja zaradi različnih razlogov,
- i) sanacijah kmetijskih gospodarstev v primeru naravnih nesreč in škodnih dogodkov ali izrednega dogodka.

3. Svetovanje in pomoč pri uveljavljanju intervencij kmetijske politike o:

- a) vsebini intervencij kmetijske politike, njihovem namenu ter pogojih in načinu uveljavljanja za kmetijska gospodarstva, vključno z elektronskim izpolnjevanjem, vložitvijo zbirne vloge ter sistemom za spremljanje površin,
- b) obveznostih na ravni kmetijskega gospodarstva, ki izhajajo iz pravil pogojenosti,
- c) vsebini in namenu ukrepov varstva okolja in narave, v povezavi z intervencijami kmetijske politike,
- č) obveščanju in ozaveščanju javnosti o intervencijah kmetijske politike in razvoja podeželja.

4. Svetovanje in pomoč pri organizaciji in delovanju rejskih organizacij, organizacij pridelovalcev in drugih oblik proizvodnega združevanja kmetijskih pridelovalcev pri:

- a) vzpostavljanju lokalnih partnerstev, organizacij proizvajalcev in drugih oblik proizvodnega združevanja,
- b) delu društev, ki delujejo na področju kmetijstva, ter sodelovanju z nevladnimi organizacijami in agrarnimi skupnostmi;

5. Svetovanje na področju kmetijskih in s kmetijstvom povezanih predpisov zajema:

- a) strokovno sodelovanje z ministrstvi in drugimi državnimi institucijami pri pripravi predpisov, katerih vsebine se nanašajo na kmetijstvo in razvoj podeželja, vključno s predpisi na področju varstva narave in okolja ter upravljanja voda,
- b) spremljanje in ocenjevanje posledic naravnih nesreč ter strokovna pomoč pri odpravi posledic drugih nesreč in izrednih dogodkov,
- c) ozaveščanje javnosti o pomenu podeželja in več-namenskosti kmetijstva tudi z vidika varovanja okolja, varstva in trajnostne rabe voda, ohranjanja narave in blaženja podnebnih sprememb,
- č) izvajanje programov državnega pomena na podlagi predpisov in pogodb z drugih področij in programov državnega pomena, če so naloge vključene v program dela JSKS,
- d) pripravo analiz in mnenj za uporabnike na podlagi predpisov,
- e) zagotavljanje storitev kmetijskega svetovanja v skladu z Uredbo (EU) 2021/2115 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 2. decembra 2021 o določitvi pravil o podpori za strateške načrte, ki jih pripravijo države članice v okviru skupne kmetijske politike (strateški načrti SKP) in se financirajo iz Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada (EKJS) in Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP), ter o razveljavitvi uredb (EU) št. 1305/2013 in (EU) št. 1307/2013 (UL L št. 435 z dne 6. 12. 2021, str. 1), zadnjič spremenjene z Uredbo (EU) 2024/1468 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. maja 2024 o spremembi uredb (EU) 2021/2115 in (EU) 2021/2116 v zvezi s standardi za dobre kmetijske in okoljske pogoje, shemami za podnebje, okolje in dobrobit živali, spremembami strateških načrtov SKP, pregledom strateških načrtov SKP ter izvzetji iz kontrol in sankcij (UL L št. 1468 z dne 24.5.2024) ter ostalimi sektorskimi uredbami na ravni EU in nacionalnem nivoju.

6. Vodenje in koordinacija ter usposabljanje svetovalcev

Izvajalec v skladu z obsegom, ki ga določajo letni programi dela, skrbi tudi za vodenje, koordinacijo in strokovno tehnično koordinacijo dela JSKS, za notranji nadzor in poročanje o opravljenem delu ter za izvajanje administrativno-tehničnih nalog in drugih nalog.

Pri pripravi letnega programa dela JSKS nameni pozornost vzajemnemu sodelovanju v verigi prenosa znanja, konkretnim projektom po posameznih področjih, od nastanka novega znanja, inovativnih pristopov ter razvojnih usmeritev, do izmenjav na mednarodnem področju in v Republiki Sloveniji. V

tem obdobju bo podprta priprava in uporaba sodobnih orodij za svetovanje, inovativne pristope ter usposabljanje. Med prednostnimi nalogami JSKS je celovito svetovanje in strateško odločanje na kmetijah. V programskem obdobju skupne kmetijske politike 2023–2027 je prav posebej izpostavljen horizontalni cilj okrepitve sistema ustvarjanja, izmenjave in prenosa znanja in inovacij v kmetijstvu oziroma sistem AKIS (AKIS – Agricultural Knowledge and Innovation Systems). Ključno pa je tudi povezovanje in izmenjava znanj znotraj AKIS-a ter sodelovanje in povezovanje z vsemi inštitucijami, ki delujejo na področju kmetijstva.

V tem obdobju bodo za učinkovitejši prenos znanja med deležniki vzpostavljeni novi koordinacijski mehanizmi, v katerih bo JSKS delovala kot pomemben partner. JSKS bo sodelovala v nacionalnih skupinah znanja za posamezna razvojna področja, v katerih bodo vključeni predstavniki drugih členov prenosa znanja, državnih organov, raziskovalnih organizacij in gospodarstva.

Napredek in inovativnost v prenosu znanja do uporabnika bo JSKS v tem obdobju dosegala tudi z vključevanjem mladih v celoten sistem JSKS, z zaposlovanjem mladih kadrov in omogočanjem pripravništva in z uporabo novejših metod prenosa znanja v prakso. CECRA (Certificate of European Consultants in Rural Areas) je certifikat, ki dokazuje ustrezno usposobljenost kmetijskih svetovalcev za svetovanje kmetijam in na podeželju. Pomembno področje je tudi usposabljanjem zaposlenih iz strokovnih vsebin, vsebin CECRA ter drugih vsebin, potrebnih za izvajanje učinkovitega dela JSKS. Natančnejši obseg in dinamika del ter obseg z viri financiranja se natančneje opredelijo v letnem programu dela JSKS.